

Totuși, o scrisoare a lui Ștefan Tomșa Voevod din 24 iunie 1622 dădea de știre birăului și sfatului Bistriței că « oameni răi » bistrițeni și moldoveni, după ce au încercat a lovi mănăstirile Moldovei, au izbutit la Putna : « colea au spart ușile și au stricat vistearile mănăstirii, luat-au avearea, argintul și sculele mănăstirii toate, carile au fost făcute de cei Domni bătrâni, și au muncit călugării de i-au arsu și i-au tăiat, și le-au luat treizeci de cai și trei, și bani și covoare și alt tot ce au găsit »⁴⁹.

Çițiva ani mai târziu în luna octombrie 1629 Anastasie, igumenul Putnei, era cuprins de grijă și teamă că aceia care « au tălhuit mănăstirea Suceviței, de au rămas numai cu peatra », să nu se abată și asupra mănăstirii sale⁵⁰.

S-a păstrat de altfel catastiful odoarelor furate, pare-se mănăstirii Bistrița din Moldova, la anul 1690 : « + Izvod de ce au luat de aice de Bistrița veșmente și argintu și alte lucruri tot cu mărgăritari acei tălhari den Bărgău »⁵¹. Puțin înainte de iulie 1690, mănăstirea Slatina fusese prădată la rindul ei⁵². Se pare că tot atunci și ctitoria lui Ștefan cel Mare de pe apa Putnei a fost călcată și ea de hoți⁵³.

Firește, aceste prădăciuni, pricinuite cînd de războaie, cînd de setea de înavușire sau neștiința unora, cînd de împilarea socială au risipit⁵⁴ și chiar nimicit un număr însemnat de danii.

Cu toate acestea odoarele putnene sînt una din cele mai de seamă comori de artă veche romînească prin frumusețea lor uimitoare și pentru prețul lor neasemuit. Nu ne îndoim că viitorul va face cu puțință o și mai bună cunoaștere a tuturor la un loc și a fiecăruia în parte.

НОВЫЕ СВЕДЕНИЯ ОТНОСИТЕЛЬНО ОБЛАЧЕНИЙ И УТВАРИ, НАЙДЕННЫХ В МОНАСТЫРЕ ПУТНА (II)

(Резюме)

Настоящая статья представляет собой продолжение очерка, напечатанного в журнале «Romanoslavica», III, 1958, стр. 137—157. Здесь описываются и некоторые предметы, которые не были опубликованы до сих пор.

Подробно описан надгробный покров, некогда находившийся на могиле вдовы валашского князя Раду чел Фрумос, княгини Марии, усопшей в 1500 году. В отношении узоров этот покров напоминает орнаментации, встречающиеся на могильных памятниках в Валахии.

Что касается богато украшенных эпитрахилей, хранящихся в Путанском монастыре, автор дает некоторые новые подробности и замечания. Следует отметить, что эпитрахиль № 98 не относится к 1469, а к 1489

⁴⁹ *Idem*, op. cit., vol. XV—2, București, 1913, p. 927 (nr. 1804). (Din același an este tocmai patrafirul descris de noi mai sus).

⁵⁰ *Op. cit.*, vol. cit., pp. 969—970 (nr. 1857).

⁵¹ *Ibidem*, p. 1424 (nr. 2632). Așa-zisa *Panaghie rea ferecată* (sic!) din catastif este desigur un *panaghiar ferecat*.

⁵² *Ibidem*, p. 1427 (nr. 2638).

⁵³ Cf. însemnarea în limba germană scrisă pe spatele documentului publicat tot acolo, p. 1425 (nr. 2632).

⁵⁴ Despre unele manuscrise putnene înstrăinate din țară, cf. *Repertoriul monumetelor...*, pp. 372, 378, 412, 432 și 441.